614/01

Den 5. marts 2001 blev i sag nr. 53.670:

xxxx xxxxxx xxxxxxxx
xxxxxxxxx x
xxxx xxxxxxx x

mod

Lærerstandens Brand-
forsikring G/S
Farvergade 17
1463 København K

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har ulykkesforsikring i Lærerstandens Brandforsikring G/S, klager ved sin advokat over selskabets afvisning af at udbetale yderligere invaliditetserstatning i forbindelse med et dækningsberettiget ulykkestilfælde.

Klagerens advokat har i skrivelse af 24/7 2000 redegjort for sagen således: "Den 13/1 1991 blev J.M.A. [klageren] på cykel kørt ned af en bil og pådrog sig et varigt mén. Hos Lærerstandens Brandforsikring havde forsikringstageren tegnet en ulykkesforsikring og på baggrund af de dengang foreliggende lægelige oplysninger anslog Lærerstandens Brandforsikring det varige mén til 8% og udbetalte 3/2 1992 et invaliditetsbeløb svarende hertil. Af sagens oplysninger fra Lærerstandens Brandforsikring fremgik, at skadelidte som følge af uheldet havde pådraget sig brud på højre skulderblad samt knubs på højre arm og ben. Da der var væsentlige store gener med højre skulderblad og dels konstateret væsentlig hovedpine og hukommelsesproblemer, anmodede forsikringstageren Lærerstandens Brandforsikring om at medvirke til sagens genoptagelse. I forbindelse med sagens forelæggelse for Arbejdsskadestyrelsen blev der indhentet en speciallægeerklæring fra speciallæge O., speciallæge i ortopædkirurgi, dateret 8/4 1999 og der blev indhentet en neuropsykologisk testning fra cand.psych. L.B.W af 10/8 1999. ... Efter indhentelse af disse erklæringer fastsatte Arbejdsskadestyrelsen herefter den

samlede ménprocent til 10%. ... Lærerstandens Brandforsikring har imidlertid nægtet at udbetale yderligere 2% i ménerstatning under henvisning til, at kravet var forældet i henhold til Forsikringsaftalelovens § 29, ... Lærerstandens Brandforsikring anfører i sin skrivelse, at forældelsesfristen løber fra det tidspunkt, hvor tilstanden er blevet stationær, dvs. i slutningen af april 1991. Det bestrides, at forældelsesfristen regnes fra stationærtidspunktet, og i den seneste afgørelse fra Østre Landsret U1999 side 697 forudsættes, at forældelsesfristen regnes fra det tidspunkt, hvor Arbejdsskadestyrelsen træffer afgørelse i sagen. Forældelsesfristen regnes derfor først fra Arbejdsskadestyrelsens afgørelse i maj 2000. Kravet er derfor ikke forældet."

Selskabet har heroverfor i skrivelse af 7/8 2000 anført: "Ved sit brev af 18.09.98 forlangte vores medlems advokat sagen genoptaget, idet advokaten gjorde gældende, at der var sket en forværring af tilstanden. Der var nu væsentlige ryggener, hovedpine, svækket hukommelse og hjerneskade. Efterfølgende indhentede vi to speciallægeerklæringer fra henholdsvis en ortopædkirurg og en neuropsykolog. Af begge erklæringer fremgår det, at vores medlems tilstand med svækket hukommelse, nakkesmerter og -hovedpine har været uændret gennem de seneste ca. 8 år. For at kunne vurdere om der er årsagssammenhæng mellem uheldet den 13.01.91 og de nu anførte gener indhentede vi en udtalelse fra Arbejdsskadestyrelsen og bad desuden om at få anført stationærtidspunktet for lidelserne. Arbejdsskadestyrelsen vurderede den 15.05.00, at **der er årsagssammenhæng**, at **stationærtidspunktet er den 13.04.91** og at **mengraden er 10%.** Af forsikringsaftalelovens § 29 fremgår det, at 'krav, som er grundede i forsikringsaftalen forældes to år efter udgangen af det år, i hvilket fordringshaveren fik kundskab om kravet og om, at det er forfaldet og i alt fald fem år efter kravets forfaldstid. I øvrigt finder reglerne i lov nr. 274 af 22. december 1908 §§ 1-3 anvendelse.' Det er vores opfattelse, at vores medlems krav om erstatning for de yderligere 2% varigt mén er forældet i henhold til ovennævnte paragraf. Vores medlem har lige siden uheldet haft gener i form af nakkesmerter og -hovedpine og svækket hukommelse uden at oplyse det til os. Da han således har haft kundskab om kravet og da dette, jf. § 24, forfaldt 14 dage efter 13.04.91 er kravet forældet, både i henhold til 2-års reglen og 5-års reglen i § 29. Vores medlems advokat henviser til Østre Landsrets kom i Ufr1999.697, hvor forældelsesfristen regnes fra det tidspunkt, hvor Arbejdsskadestyrelsens udtalelse forelå. Det er vores opfattelse, at dommen adskiller sig væsentligt fra nærværende sag, idet vores

medlem først har anmeldt gener, som har været til stede lige siden uheldet, 7 år herefter. I dommen har forsikringstageren anmeldt forværringen rettidigt, men selskabet bestrider årsagssammenhæng indtil Arbejdsskadestyrelsen vurderer det modsatte og dette suspenderer forældelsesfristen. På baggrund af nævnets henvendelse har vi gennemgået sagen på ny, men ikke fundet anledning til at ændre opfattelse."

Af erklæringen fra speciallægen i ortopædkirurgi af 8/4 1999 fremgår bl.a.: "**RESUME OG KONKLUSION.** Nu 45-årig mand pådrager sig 13.01.91, da han på cykel kolliderer med bil, kvæstelser af højre skulder, desuden overfladiske hudafskrabninger svarende til panderegionen, højre skinneben, venstre knæ. Han konsulterer efter ulykken skadestuen, E. Centralsygehus, hvor der på røntgenundersøgelse påvises knoglebrud svarende til højre skulderblad. Han udstyres med tørklædeforbinding, og der etableres i efterforløbet ambulant fysiurgisk optræning E. Centralsygehus med optræning af højre skulderbevægelighed i ca. 6 uger. Blev herefter afsluttet fra yderligere kontrol E. Centralsygehus men har siden på eget initiativ gået til fortsat behandling hos privatpraktiserende fysioterapeut med ugers interval. Han angiver fortsat konstant murrende smerte i omfang af højre skulder, forværring af disse smerter, hvis skulderen belastes, specielt ved løft. Gennem de sidste 2-3 år har en sådan belastning med mellemrum provokeret fornemmelse af ledskred af højre skulder, hvorefter patienten efterfølgende har konsulteret fysioterapeut, som har sat leddet på plads. Udover problem med højre skulder beskrives efter ulykken tendens til nakkehovedpine samt svigtende hukommelse. Arbejder som leder ... Samme arbejdsplads som før ulykken men er siden ulykken overgået til mindre psykisk belastende arbejde, idet han på grund af svigtende hukommelse har problemer med planlægning etc. Er højrehåndet."

Af erklæringen fra speciallægen i neuropsykologi af 10/8 1999 fremgår bl.a.: "Sammenfattende forekommer det usandsynligt, at pt. skulle have pådraget sig en hjerneskade, idet han hverken var bevidstløs eller havde kvalme eller opkastninger efter sammenstødet med bil og asfalt. Hans livsforløb efter ulykken peger dog på, at der kan være sket noget med ham rent cerebralt; særligt hæfter undertegnede sig ved pt.'s beskrivelse af sin markant forlængede arbejdstid, den øgede irritabilitet, det tvungne jobskifte, det opløste parforhold og de oplevede indlærings- og hukommelsesvanskeligheder. Disse tildragelser kan tilskrives en ganske diskret skade i hjernens frontale del, og man kan fo-

restille sig skitserede hændelsesforløb, hvis en sådan skade rammer et menneske, der har sin styrke indenfor praktiske og visuokonstruktive funktioner, og som er placeret indenfor et mere teoretisk og verbalt funderet arbejdsområde, indeholdende opgaver som vedkommende måske kun formår at magte med intakt intellekt og fysik. Med en tydelig fysisk svækkelse og en diskret intellektuel reaktion - oven i købet på det verbale område - har pt. måske på den baggrund ikke formået at opretholde sin stilling længere end et år efter ulykken; smerter samt nederlagsfølelse har måske været medvirkende til, at parforholdet siden gik i stykker. Ydermere havde parret i øvrigt både fødsel og dernæst et spædbarn at magte, sideløbende med pt.'s ulykke og arbejdsmæssige efterspil, hvilket de færreste sandsynligvis ville have kunnet overskue. Aktuelt fremstår pt. ikke velfungerende, hverken kognitivt eller emotionelt; det indtryk der umiddelbart efterlades, er præget af træk, der giver mistanke om hjerneskade. Selv om der testmæssigt kun er diskret belæg for dette indtryk, vurderes det at være relevant, at indstille pt. til MR-scanning med særligt vægt på de frontale og venstresidige områder af cerebrum. Pt. ønsker på ingen måde at ændre sit nuværende arbejds- eller privatliv, men han skal naturligvis have den hjælp og erstatning, der retligt tilkommer ham; det synes rimeligt, at han får fysioterapeutisk behandling to gange månedligt, idet dette har vist sig at lette hans smerter. Ud over dette er det vanskeligt at pege på behandling, der vil kunne lette hans hverdag og arbejdsliv. Generne vurderes på alle niveauer stationære, idet de har været vedvarende og uændret til stede i snart ni år."

Af Arbejdsskadestyrelsens udtalelse af 15/5 2000 fremgår bl.a.: "Vi har lagt vægt på, at skadelidte har følger efter ulykkestilfældet i form af konstant murrende smerte i højre skulder samt fornemmelse af ledskred. Ved den objektive undersøgelse findes ømhed men fri bevægelighed i skulderleddet. På baggrund af ovenstående vurderes den ortopædkirurgiske méngrad til 5 procent. Vi har endvidere vurderet, at skadelidtes nakkesmerter og nakke hovedpine samt skadelidtes svækkede hukommelse er en følge af ulykkestilfældet. På baggrund ovenstående vurderes den neurologiske méngrad til 5 procent. ... Stationærtidspunktet er skønsmæssigt fastsat til 3 måneder både for de ortopædkirurgiske og de neurologiske skader, det vil sige den 13. april 1991, da der efter en lægelig vurdering ikke vil ske væsentlig forbedring af skadelidtes helbredstilstand herefter. Stationærtidspunkterne er skønsmæssigt fastsat, da der ikke i sagen er angi-

vet behandlingsforløb eller omtalt andre faktiske omstændigheder, der på relevant vis kan begrunde en anden fastsættelse af stationærtidspunktet."

Af klagerens anmeldelse til selskabet af 16/1 1991 fremgår bl.a.: "Jeg er kommet til skade med højre ben, højre og venstre knæ, højre lår, højre arm, højre skulder, og højre skulderblad, der er revnet."

Nævnet udtaler:
Nævnet har gennemgået sagen – herunder de lægelige oplysninger – og finder herefter at måtte lægge til grund, at klageren har haft de neurologiske lidelser siden umiddelbart efter ulykkestilfældet, samt at klagerens tilstand har været uændret.

Nævnet finder herefter, at klagerens krav på erstatning for de neurologiske lidelser forfaldt i 1992, og at klageren på dette tidspunkt måtte være klar over, at også disse lidelser skulle anmeldes til selskabet. Klagerens krav på yderligere erstatning må således – såvel efter den 2-årige som den 5 årige forældelsesregel i forsikringsaftalelovens § 29 – anses for forældet ved anmodningen om genoptagelse af sagen i 1998.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Jørgen Nørgaard